

ОБЩИНА

ИВАНОВО

www.ivanovo.bg

7088 с. Иваново, Област Русе, ул. „Олимпийска“ 75
тел.: 08116/22-53, факс: 08116/28-70, e-mail: obshtina@ivanovo.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
КМЕТ НА ОБЩИНА ИВАНОВО,
ОБЛАСТ РУСЕ
ГЕОРГИ МИЛАНОВ

П Л А Н

за действие при ядрена и радиационни
аварии в АЕЦ „Козлодуй“ и трансграничен
пренос на радиоактивни продукти на

ОБЩИНА ИВАНОВО

село Иваново, Област Русе
2019 год.

ЦЕЛ НА ПЛАНА.

Планът за защита при ядрена и радиационни аварии е разработен с цел да се повиши капацитета на органите за управление и администрацията за организиране на превантивната дейност, за предварително обмислено управление на действията и взаимодействията, както и възстановяване на щетите.

I. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА ОТ ЯДРЕНА И РАДИАЦИОННА АВАРИЯ, ТРАНСГРАНИЧНО ЗАМЪРСЯВАНЕ И НЕЛЕГАЛЕН ПРЕНОС НА РАДИОАКТИВНИ МАТЕРИАЛИ

Радиоактивно замърсяване в община Иваново би могло да се получи при:

- авария в АЕЦ „Козлодуй“, съпроводена с изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда;
 - трансграничен пренос на радиоактивни вещества при авария в АЕЦ “Черна вода”, съпроводена с изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда;
 - инциденти със сухопътни, плавателни и летателни транспортни средства (автомобили, ж.п. вагони, кораби, самолети), превозващи радиоактивни материали;
 - авария в други обекти с ядрени и радиоактивни материали.
- Радиационната обстановка и степента на радиационния риск за населението се обуславят от следните фактори:
- количеството (активността) и радионуклидният състав на изхвърлените в околното пространство радиоактивни вещества;
 - метеорологичните условия по време на аварията;
 - годишния сезон;
 - разстоянието до населените места;
 - характера на застрояването и плътността на заселването на населените места;
 - метеорологичните, хидрологичните и почвените характеристики на територията;
 - вида на земеделските култури;
 - водоснабдяването;
 - начина на изхранване на населението.

Може да се формира сложна радиационна обстановка при неразумно действие и поведение на населението в резултат на ниска радиохигиенна култура и липса на материално техническо осигуряване за профилактика, дезактивация и укриване в херметизирани помещения. Ефектите от въздействието на радиоактивното замърсяване могат да се окажат разнообразни, сложни, със соматични и генетични последици.

Радиоактивното замърсяване е възможно да обхване цялата територия на Община Иваново. Нивото на повърхностното радиоактивно замърсяване на плодове и зеленчуци е възможно да достигне от 200 до 10 000 Бекерел/кг, на водоеми 6000 Бекерел/л а на фуражи до 30 000 Бекерел/кг.

Нивото на радиационния фон е възможно да се повиши 20-30 пъти и да достигне 0.5 mR/h (както е било измерено през май 1987 г. във гр. Варна).

В началото на аварията основния радионуклид формиращ дозата вътрешно облъчване ще бъде I-131 поради малкия ППР - 8.5 дни . Най силно радиотоксични хранителни продукти ще бъдат млякото и млечните продукти от тревопасни животни използващи открити пасища и фуражи. След 60-70 дни основен източник на вътрешно облъчване ще бъдат Cs-137 и Sr-90 поради неравномерното им разпределение в

организма, големия период на полуразпад и трудното прогнозиране на разпределението и преразпределението в екосистемите.

Рискова група под въздействието на I-131 ще се окажат децата на възраст от 2-10 години защото тогава щитовидната жлеза използва най-много йод (I-125) за синтез на тиреоидни хормони. Рисковите групи, ще бъдат много по-силно засегнати в населени места, които не използват йодирана сол.

Рискови групи по отношение на Sr-90 и Cs-137 ще бъдат децата до 2-годишна възраст поради натрупване на цезий и стронций в млечните зъби, костите и мускулите.

При непълноценно минерално хранене с храна бедна на калций, ще се наруши калциево-фосфатната обмяна на децата до 15 години.

Възможни са радиационни последствия от трансграничен пренос на радиоактивни вещества при авария в АЕЦ "Черна вода".

В зависимост от конкретните метеорологични условия в момента на аварията, на замърсяване може да се подложи различна част от територията на община Иваново.

А. Кратко описание на АЕЦ "Черна вода" - Румъния, работеща с реактори тип „CANDU“.

АЕЦ "Черна вода" е разположена на р. Дунав, на около 150 km североизточно от територията на област Русе.

През втори декември 1996 г. в Румъния беше въведена в експлоатация АЕЦ "Черна вода" с един реактор от тип „CANDU“. Това е канадски реактор и е най-разпространения тип от т.н. „Реактори с тежка вода под налягане“ (HWR). Съкращението „CANDU“, пълното наименование Canada Deuterium Uranium отразява двете основни особености на реактора – използването на тежка (деутерийна) вода и на природен уран.

Топлоотделящите елементи се състоят от таблетки от необогатен уран. Те са разположени хоризонтално в канали, изработени от циркониеви сплави. Тези канали са разположени в басейн, запълнен с тежка вода с ниски температури и налягане.

Характерно за този тип реактори е, че като забавител се използва тежка вода под налягане, а като топлоносител се използва обикновена, или тежка вода под налягане. Топлоотделящите елементи могат да се подменят и при работещ реактор.

Б. Възможни аварии в реактор ТИП „CANDU“.

При ядрена авария в реактор тип „CANDU“ е възможно:

- разхерметизиране на активната зона и изхвърляне на ядрено гориво в околната среда;

- изтичане на топлоносителя и/или забавителя.

При възникване на ядрена авария с реактор от този тип ще се отделят същите изотопи, както и при авария с АЕЦ „Козлодуй“. Затова при трансграничен пренос от Румъния на територията на нашата страна се прилагат защитни мерки, описани в Националния план за действие при авария в АЕЦ „Козлодуй“. Поради това, че като забавител и топлоносител се използва тежка вода, при ядрена авария в реактор тип „CANDU“ е възможно да се получи допълнително изхвърляне на тритий в околната среда под формата на пари. Утежняване на радиационната обстановка и допълнителни замърсявания ще се получат при валежи. В този случай основното замърсяване ще бъде във водни басейни (например р. Дунав), почвените води и питейните водоизточници. Затова при мониторинга на замърсяванията с радиоактивни вещества е необходимо да се следи за замърсявания с тритий.

В. Кратка характеристика на тритий (^3H) и мониторинг.

В. 1. Получаване на тритий.

Тритият (^3H) е безцветен газ, изкуствено получен изотоп на водорода, чийто ядро се състои от един протон и два неутрона. Тритият (Т) е мек бета - лъчител с енергия

18.61 keV и с период на полуразпад 12.3 години. Максималният среден пробег във въздуха на бета частиците е 0.7mm, а в кожата - 1µm. Той се съединява с кислорода на въздуха и образува оксиди (НТО) тежка вода и D2O (тритиев оксид - свръх тежка вода).

В. 2. Постъпване, натрупване и извеждане от организма.

Тритият може да постъпи в организма по дихателен път, през кожата и чрез стомашно - чревния тракт. Постъпилият в организма на човека тритий съществува в две отделни съединения - свободен НТО и органически свързан. Ефективният период на полуотделяне от организма на свободния НТО е 9,7 денонощия, а за органически свързаният - на два пъти за 30 и 450 денонощия. Независимо от начина на постъпване в организма, тритият се натрупва равномерно по органите и тъканите. Тритият се отделя от организма чрез бъбреците, белите дробове, чрез стомашно - чревния тракт, слюнчените и потните жлези и чрез млякото.

В. 3. Здравни ефекти.

Високи дози НТО предизвикват остра лъчева болест. При по-продължително постъпване на тритий в организма се наблюдават незначителни промени в кръвната картина и функциите на бъбреците. Възможно е да възникнат ракови образувания на кожата с различна локализация.

В. 4. Измерване.

Поради ниската му енергия детектирането (измерването) на трития е трудна задача и изисква висока точност и специална методика. За целта се правят анализи на разтвори (проби) с течни сцинтилатори, като разтвора (пробата) се размесва с детектора, който представлява течен сцинтилатор. Това прави анализа много скъп. В България има няколко лаборатории, които извършват анализи на съдържанието на тритий във води, растения, почви и др. проби от околната среда - лабораторията на Институтът за ядрени изследвания и ядрена енергетика – Българска академия на науките (ИЯИЯЕ-БАН), лабораторията на МОСВ. Същите разполагат със съвременна апаратура и методика за анализ на тритий.

При ядрена авария в АЕЦ “Черна вода” проби за анализ за съдържание на Тритий 3H (Т) ще се взимат от хранителни продукти от растителен и животински произход и от околната среда. Същите ще се изпращат за анализ в лабораториите посочени по горе.

II. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ ЯДРЕНА И РАДИАЦИОННА АВАРИЯ.

- установяване възникването на инциденти и аварии и разпространението на опасни радиоактивни вещества и материали;
- организиране на мониторинг, ранно предупреждение и оповестяване за възникнала опасност и контрол при радиационното замърсяване и поддържане на необходимата за целта апаратура;
- създаване на организация и изпълнение на мерки за радиационна защита;
- рационално използване на силите и средствата на единната спасителна система (ЕСС);
- създаване и поддържане на необходимия резерв от материално-технически средства за защита, включително индивидуални средства за защита (ИСЗ);
- провеждане на комплекс от специални, санитарно-хигиенни защитни дейности;
- оказване на първа долекарска помощ на пострадалите;
- ограничаване, локализиране и ликвидиране на зоните на радиационно замърсяване;

- контрол за състоянието на околната среда, хранителните продукти, водата, фуражите и селскостопанските животни за наличието на вредни вещества;
- подготовка и поддържане в готовност на екипите от ЕСС;

III. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ЯДРЕНА И РАДИАЦИОННА АВАРИЯ.

A. Радиационна защита на населението се провежда в случаите на:

- авария в атомна електрическа централа, свързана с изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда и с потенциално опасно облъчване на населението;
- авария в обекти, използващи или съхраняващи източници на йонизиращи лъчения (ИЙЛ);
- радиационна аварийна ситуация при транспортиране на свежо или отработено ядрено гориво, радиоактивни източници и материали или радиоактивни отпадъци на територията на страната;
- радиационна аварийна ситуация, възникнала в друга държава, създаваща риск от трансграничен пренос на радиоактивни вещества;
- радиационна аварийна ситуация с източници на йонизиращо лъчение (ИЙЛ) на граничните контролно-пропускателни пунктове;
- радиационна аварийна ситуация, свързана със злонамерено използване на ядрени и радиоактивни материали на обществени места и последващо радиоактивно замърсяване.

Б. За мястото на радиационната аварийна ситуация се набира допълнителна информация от:

- националната автоматизирана система за контрол на радиационния гама-фон (RaMo системата) и Автоматичната система за външен радиационен контрол (АИСВРК) на "АЕЦ - Козлодуй" - ЕАД;
- постове за радиационно наблюдение и оповестяване на ГД ПБЗН - МВР;
- мобилните лаборатории за радиационен мониторинг при авария и инцидент.

В. На мястото на инцидента и аварията се провежда дозиметричен контрол в определени от ръководителя на място пунктове от:

- ГД ПБЗН, АЯР, Националният център по радиационна и радиологична защита, РИОСВ Русе;
- РЗИ по метода на директното отчитане или по косвен аналитичен метод;
- Работодателят с правопоказващи дозиметри с възможност за сигнализация при достигане на прагови стойности.

Основните мерки за защита на населението при авария с възможни радиационни последици включват:

- своевременно уведомяване на населението и даване на съответни указания;
- укриване на подходящи места ;
- ограничаване и контрол на достъпа в места с повишена радиационна опасност за населението;
- използване на средства за предпазване от вдишването на радиоактивни вещества;
- провеждане на йодна профилактика (йодна профилактика НЕ се прилага самоволно и без изрично указание от министерството на здравеопазването);

- отдалечаване на безопасно разстояние от засегнатото място в резултат на аварията, което включва евакуация, временно или постоянно преселване на засегнатото население;
- радиометрични и дозиметрични измервания за оценка на обстановката и вземане на решения от компетентните органи;
- дезактивация на помещения, сгради и участъци, замърсени с радиоактивни вещества;
- прилагане на специфични изисквания към радиационната хигиена на населението;
- ограничаване на потреблението на радиоактивно замърсени хранителни продукти и фуражи, включително вода и мляко;
- прилагане на допълнителни мерки за радиационна защита на населението, базирайки се на измервания, прогнози за развитието на аварията и оценки на възможните последствия от нея.

Мерките за радиационна защита на населението се прилагат въз основа на критериите и принципите, Защитните мерки за населението се изпълняват по указания на ГД „ПБЗН“.

При възникване на авария с възможни радиационни последствия МВР чрез ГД „ПБЗН“ уведомява незабавно населението чрез Националния оперативен център. Уведомяването се извършва по националните и регионалните телевизионни и радио станции, местни радиотранслационни възли, сирени, високоговорители и други начини.

IV. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ОТГОВОРНИТЕ ДЪЛЖНОСТНИ ЛИЦА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ

Дейностите по радиационна защита се координират от ръководител на място, определен съгласно Закона за защита при бедствия (ЗЗБ).

Степента на радиационна опасност от авария в АЕЦ се определя по международната скала „INES“ – Приложение № 6.

Ръководителят на място организира взаимодействието и координацията между частите на ЕСС при провеждането на дейности по радиационна защита.

Ръководител на място е началникът на РД „ПБЗН“ - Русе или оправомощено от него длъжностно лице.

Ръководителят на място въз основа на данните от радиационния мониторинг и дозиметричния контрол, съгласувано с оправомощените служители на АЯР, МЗ и МЗХ взема решение за прилагане на съответна защитна мярка и разпорежда:

- използване на ИСЗ на населението чрез:
 - а) организиране на пунктове за раздаване на ИСЗ;
 - б) уведомяване на населението за реда за осигуряване с ИСЗ;
- Логистичната схема за раздаване на ИСЗ за пострадалото население;
- укриване в защитни съоръжения или приспособени за целта помещения;
- провеждане на йодна профилактика след решение на министъра на здравеопазването и в присъствието на представител на регионалната здравна инспекция (РЗИ);
- Инструкция за йодна профилактика с използване на йодни таблетки е дадена в Приложение № 10.
- временно извеждане или евакуация.

В района на инцидента и аварията, когато се налага временно извеждане или евакуация, екипите на РД „ПБЗН“ - Русе и другите части на ЕСС:

- определят маршрути за извеждане на хората;
- организират обединени контролно-пропускателни пунктове /ОКПП/ за санитарна обработка и преобличане на хората и деконтаминация на транспортните средства и техниката;
- осигуряват доставката на храна, вода, завивки и др.;
- определят местата за настаняване.

В района на инцидента и аварията се извършва контрол за качеството на:

- хранителните продукти в магазинната мрежа от оторизирани от РЗИ лаборатории;
- храните и фуражите за животните от лабораториите на МЗХ, а за млечните и месните продукти – от ОДБХ Русе ;
- питейните водоизточници от „В и К” ООД Русе чрез оторизирани лаборатории и потвърждение от РЗИ - Русе.
- Ръководителят на място в района на инцидента и аварията:
- осигурява необходимите специалисти, техника и оборудване на мястото на инцидента и авария;
- извършва постоянен контрол на радиационната обстановка и документиране на резултатите от него;
- създава организация за локализиране, отделяне, сортиране и безопасно опаковане на радиоактивни материали и източници;
- осигурява укрепване и хидроизолация на участъци, замърсени с радиоактивни вещества, с цел предотвратяване на разпространението им в околната среда.

•

В района на инцидента и аварията се извършват дейности за намаляване и ликвидиране на последиците чрез:

- осигуряване на подходящи места съгласувано с „АЯР“ за безопасно временно съхранение на радиоактивните източници или материали;
- извършване на деконтаминация на оборудването, използваната техника и мястото на инцидента и аварията;
- ликвидиране на временните площадки за складиране на радиоактивни източници или отпадъци;
- премахване на радиоактивно замърсения слой до нивата за освобождаване от контрол;
- извършване на деконтаминация до норми, позволяващи пребиваване на населението;
- извършване на окончателна оценка на радиационното състояние на мястото на инцидента и аварията.

Ръководителят на място по указания на оправомощените служители на АЯР, Изпълнителната агенция по горите и Министерството на регионалното развитие и благоустройството определя организацията за извършване на деконтаминация на:

- Замърсени територии, в т. ч. за:
 - а) пътища и площадки с твърди покрития;
 - б) местности, покрити с широколистна растителност;
 - в) сгради и съоръжения;
- Третиране на радиоактивните отпадъци.

Участващите в спасителни дейности и дейности за намаляване и ликвидиране на последиците подлежат на периодичен медицински контрол по време на работа и на заключителен - след приключване на аварийната обстановка.

За оказване на помощ от силите на единната спасителна система от други области, личният им състав ще се дислоцира в прилежащите райони на отделните структури на министерствата и ведомствата в общината, определени от съответните ръководители.

Служители от дирекция „Информационно обслужване и общински услуги” към общинска администрация ще извършват координация за нуждите от храни, вода, медицински изделия, лекарствени продукти и други от първа необходимост.

РИОСВ Русе, РЗИ, ГД „ПБЗН” провежда дозиметричен контрол в определени от ръководителя на място пунктове за състоянието на околната среда, хранителните продукти, водата, фуражите и селскостопанските животни за наличието на вредни вещества.

Осигуряване на законност и ред при обявяване на бедствие

При обявяване на бедствено положение на територията на община Иваново длъжностното лице, отговарящо за опазване на реда и законността е началника на ПУ с. Иваново.

В съответствие с чл. 52 от „Закона за защита при бедствия”, при обявено бедствено положение в неизбежно необходимия обем и продължителност може да се ограничи:

- правото на неприкосновеност на лицата и жилищата при временно извеждане от места, в които животът или здравето на лицата са непосредствено застрашени от радиация;
- правото на ползване на имущество поради необходимост от защита на живота, здравето и имуществото на лица или на околната среда;
- свободата на движение и пребиваване в определена част на територията, застрашена или засегната от радиация;
- правото да се извършва дейност, която би затруднила или възпрепятствала осъществяването на спасителните работи.

При обявено бедствено положение като необходими мерки могат да бъдат предприети:

- временно извеждане на лица, домашни и селскостопански животни и изнасяне на имущества от определената територия;
- забрана за влизане, пребиваване и движение в определени места или територии.

Изпълнението на горните действия се извършва в съответствие с чл. 17 от Закона за МВР и включва:

- отцепване (изолиране) на района, поразен от радиация;
- осигуряване на обществения ред и организация на движението;
- осигуряване надзора за изпълнение на режимните мероприятия - прехрана на населението, разпределение на лекарства, опазване на обществения ред и др.;
- осигуряване реда и безопасността при евакуация на населението и материалните ценности от района, чрез регулиране на движението по маршрутите за евакуация;
- осигуряване на условия за въвеждане на специализираните сили на ГД „ПБЗН” за провеждане на аварийно-спасителни дейности;

- оказване съдействие на здравните органи за оказване на квалифицирана помощ на пострадалите;
- извършване на действия за разкриване и задържане на разпространителите на слухове, подстрекателите на безредици, извършителите на мародерство и други престъпления;
- организиране опазването на публичната и частна собственост в населените места, където е извършена евакуация;
- оказване съдействие на органите на местното самоуправление по привличане на населението, транспортни и други средства, принадлежащи на фирми, организации и неюридически лица за провеждане на евакуационни и спасителни дейности;
- провеждане на следствено-оперативни мероприятия.

Управлението, организацията и ресурсното осигуряване на здравната помощ на територията на общината ще се осъществяват съгласно чл. 115, ал. 2 от Закона за здравето от Директора на регионалната здравна инспекция Русе” като:

- създават необходимите условия за медицинска сортировка, първична обработка, лечение, рехабилитация и медицинска експертиза на пострадалите;
- формират и подготвят органи за управление и екипи за медицинска помощ;
- осигуряват защитата на стационарно болните и медицинския персонал от външни фактори;
- организират и осъществяват протиепидемични и хигиенни дейности и санитарен контрол в засегнатата територия от радиация;
- формират запаси за ресурсно осигуряване на медицинските дейности;

Възстановяване и подпомагане на засегнатото население.

Заявки за сили, имущества и продукти от първа необходимост ще се изпращат до областна администрация Русе на факс с номер 082 820 092 при дежурните в ОЦ на ГД „ПБЗН“ и на email: okic.rs@gmail.com и номер 082 832 112 при дежурния по Областен съвет по сигурност.

Получените материални запаси ще се съхраняват в пригоден за целта склад.

Длъжностното лице осъществяващо координиращи дейности по законосъобразното изразходване на финансовите средства е директора на дирекция „ФСД” при община Иваново.

V. СРЕДСТВА И РЕСУРСИТЕ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

Източниците за финансиране по Общинския план за защита при ядрена и радиационна авария са републиканският бюджет, общинският бюджет, бюджетите на ЮЛ, ЕТ и др.

Средствата необходими за извършване на СНАВР и подпомагане на засегнатото население ще бъдат искани от републиканския бюджет чрез Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет (МКВПМС).

VI. НАЧИНИ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА

Взаимодействието и координацията между частите на единната спасителна система, участващи в изпълнението на дейностите по чл. 19, ал. 1 от ЗЗБ в района на бедствието, се извършва от ръководител на операциите, който се определя от Кмета на Общината със заповед.

Ръководителят на място организира взаимодействието и координацията между частите на единната спасителна система при провеждането на спасителните и аварийно-възстановителните работи при ядрена или радиационна авария.

Ръководителят на място при ядрена и радиационна авария по възможност осигурява документирането на провежданите дейности чрез фото- и видеозаснемане, вкл. дата и час на дейността.

Общински Щаб - Със заповед №РД-09-215/05.06.2019г. на кмета на общината е сформиран Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и координация. В заповедта са определени начините за оповестяване и работното място на членовете на щаба. Дейността му се заключава в следното:

- Разработване и актуализиране на „План за защита при бедствия в Община Иваново;
- Взаимодействието с областния щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия и координация;
- Създаване на организация по своевременно набиране, анализиране и обобщаване на информация за създалата се обстановка при възникване на ядрена и радиационна авария;
- Привличане при нужда на юридически и физически лица за предоставяне на лична и материална помощ в съответствие с възможностите им;
- Проследяване и анализиране на възникналата бедствена ситуация;
- Изработване на необходимите разчети и вземане на решения;
- Довеждане до знанието на подчинените структури на приетото решение;
- Отдаване на необходимите разпореждания за изпълнението на решенията на Щаба.

Координацията на съставните части на единната спасителна система в община Иваново се осъществява чрез Оперативния център на Главна дирекция на Пожарна безопасност и защита на населението - Русе.

Оперативния център извършва следните дейности:

1. Приема и оценява информацията за възникналото събитие;
2. Уведомява компетентните съставни части на единната спасителна система и координира по-нататъшната им дейност на основата на стандартна оперативна процедура;
3. Извършва рано предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и съставните части на единната спасителна система при ядрена и радиационна авария;
4. По искане на кмета на общината организира включване на предвидените в Плана за защита при бедствия в частта му - ядрена и радиационна авария съставни части на единната спасителна система, както и на допълнителни сили и средства при необходимост.

Получената и предадената гласова информация в и от оперативния център се записва и архивира с възможност за последващо прослушване.

Оповестяването на съставните части от единната спасителна система се осъществява от дежурния в ОЦ чрез изградените телекомуникационни, радио и интернет връзки до оперативните звена на съставните части на ЕСС в област Русе.

Взаимодействието между съставните части на единната спасителна система на територията на общината се извършва чрез дежурния при Общински съвет по сигурност на Община Иваново. След възникване на бедствието дежурният при Общ.СС уведомява по телефона кмета на Общината. По разпореждане на кмета дежурният уведомява по телефона останалите членове на общинския Щаб.

Наличните средства и възможности за комуникация /директни телефонни връзки, мобилни телефонни връзки и интернет връзка/ на общината с околния свят - ОЦ, областния управител, със съседни общини и населени места, кметствата от общината и длъжностни лица от общината са:

- Технически комплекс за оповестяване ТКО за връзка по команден ред с областен дежурен по линия на държавното оповестяване за кризи от военен и невоенен характер;
- Телефон за връзка с дежурния при Общ. СС – 08116/27-71 и 0884/872-820;
- Списък с телефони за връзка (мобилни и стационарни) на Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия, органи на изпълнителната власт, търговски дружества и фирми на територията на общината.

Схемата за оповестяване на общинския Щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия и силите и средствата на единната спасителна система е посочена в Приложение № 5.

Отговорно длъжностно лице от общинската администрация, координиращо комуникациите по време на бедствие е служителят, изпълняващ дейности по защита на населението при общинския Щаб.

VII. РЕД ЗА РАННО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ И ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ОРГАНИТЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ, НА СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА И НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ОПАСНОСТ ИЛИ ВЪЗНИКВАНЕ НА БЕДСТВИЕ

Комуникационно - информационната система се планира да осигури необходимата телекомуникационна поддръжка и информационни средства (апаратни и програмни) на общинско и локално ниво. Свързките се организират на базата на комплексно използване на различните свързочни средства, като особено се използват възможностите на радиосредствата за оперативна и аварийна свързка с мобилните обекти за предаване на данни. Използват се и запазената стационарна НСС, интернет, мобилни оператори.

Целта на организацията на комуникационно-информационната система е да се организира и поддържа устойчива комуникационно-информационна система на базата на: ТКО – автоматизирана система за оповестяване (АСО) и подвижни средства за свързка, автоматизираната система за управление и взаимодействието на органите и силите на ГД „ЛБЗН” - Русе за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при бедствия във възникналите огнища на поражение на територията на общината.

Основни задачи:

- Осигуряване своевременно оповестяване на населението от застрашените райони, органите на общинския Щаб и силите за провеждане на мероприятия по защитата на населението и извършване на спасителни и аварийни дейности;
- Осигуряване на устойчива и непрекъсната връзка и информационен обмен между органите за управление, силите и средствата, предназначени и заделени за предотвратяване и ликвидиране на последствията от бедствия;
- Осигуряване на комуникациите и информационния обмен необходими за взаимодействие между силите и средствата на ведомствата при провеждането на СНАВР.

Комуникационно-информационната система е организирана на базата на комплексно използване на съвременните информационни и комуникационни технологии и средства, като с предимство се използват мрежите на обществените далекосъобщителни оператори, предоставящи гласова телефонна услуга (телефонните канали на „БТК” АД и останалите мобилни оператори) и използване възможностите на радиосредства за оперативна и аварийна свързка.

Оповестяването се осъществява по действащата комуникационно-информационна система на ГД „ПБЗН” - Русе с използване на телефонните канали от обществените далекосъобщителни мрежи (ОДМ), радиото и телевизията. За оповестяване се използват съществуващите системи за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване – автоматизираната система за оповестяване /ТКО/ със заложен принцип на приоритет и автоматизирано отнемане на канали за обмен при възникване на критична, аварийна или бедствена ситуация в зоната на наблюдавания обект.

Отговорни общински звена и длъжностни лица от общинската администрация за осъществяване на дейността - Дежурния по общински съвет по сигурност.

Управлението на спасителните и неотложни аварийно – възстановителни работи (СНАВР) при бедствия, се осъществява от общинския Щаб. За оказване на помощ при ръководството на СНАВР, общинския Щаб изпраща оперативна група (ОГ) в засегнатите райони.

При ядрена и радиационна авария, трансгранично замърсяване и нелегален пренос на радиоактивни материали, управлението ще се осъществи от основния пункт за управление – сградата на общинска администрация или от друга подходяща сграда, в случай, че създалата се обстановка не позволява да се използва сградата на общинска администрация.

Връзка с общинския център

Тел. 08116/22-53; факс:08116/28-70

E-mail: www.obshtina@ivanovo.bg

За начало на оповестяването на Щаба за изпълнение на общинския план за защита при ядрена или радиационна авария се счита оповестяването на Ръководителя на Щаба – Кмета на общината. По разпореждане на Кмета дежурния оповестява ОЦ и кметствата, учрежденията и фирмите, определени за участие в СНАВР посредством телефона.

Системата за оповестяване на общинския Щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия, на общинската администрация и населението на общината включва комплекс от мероприятия, осигуряващи приемане на сигнали по линия на дежурния в Общината за кризисни състояния.

Дежурният е в състояние да предава информация за възникнали бедствия към ОЦ и дежурния в областна администрация, да оповестява състава на общинската администрация, да подава информация до търговските дружества, организации със стопанска и нестопанска цел и фирми на територията на общината.

Оповестяването става по следния начин:

А. Органите за управление – от дежурния при Общ.СС след указания от кмета на общината (според обстановката);

Б. Общинския щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия – от дежурния към Общ.СС след указания от кмета на общината (според обстановката);

В. Сили за реагиране – от оперативния дежурен, след координация с кмета на общината;

Г. Населението – от кмета на общината, след координация с началника на ГД „ПБЗН” - Русе.

За своевременното информиране на населението за създадената обстановка е нужно:

а) готовност за използване на местните средства за масова информация (радио, телевизия и преса, подвижни оповестителни системи монтирани на МПС) за оповестяване на населението и даване на указания за поведение и действия при повишена радиоактивност – Приложение № 19;

б) разясняване на населението чрез средства за масова информация особеностите на бедствието, поведението и действията на населението при ядрена или радиационна авария и информиране за създалата се обстановка.

Редът и начинът за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и на съставните части на Единната спасителна система при ядрена и радиационна авария на територията на община Иваново може да се осъществи и чрез комуникационно-информационна система, наречена „Национална система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия”.

Начините за свързване чрез системата за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и на съставните части на Единната спасителна система са: алармиране, оповестяване, спешно свързване с едно лице, спешна конференция, планирана конференция за определен час.

- Алармирането е изпращане на предварително записано съобщение до лицата в групите при възникнало бедствие със следния текст:

Имате съобщение! Моля въведете вашия PIN!

Имате съобщение! Моля въведете вашия PIN!

Внимание, авария в АЕЦ "Козлодуй"!

Внимание, авария в АЕЦ "Козлодуй"!

Внимание, авария в АЕЦ "Козлодуй"!

или

Имате съобщение! Моля въведете вашия PIN!

Имате съобщение! Моля въведете вашия PIN!

Внимание, радиационна авария!

Внимание, радиационна авария!

Внимание, радиационна авария!

- Оповестяването е изпращане на съобщение до лицата в групите с допълнителна информация, изготвена към момента на опасност от възникване или при възникнало бедствие, с конкретизиране на събитието и указания за действия на лицата.

- Спешно свързване е контакт с лице от дадена група с цел консултация и/или експертно становище.

- Спешна конференция е паралелното избиране на определени лица, които се включват в конферентна връзка, с цел координация на действията и вземане за решение за реагиране на дадено събитие.

- Планирана конференция за определен час е паралелното избиране на определени лица, които се включват в конферентна връзка, за което са предварително известени.

Ранното предупреждение и оповестяването на общинско ниво, кметство и населено място се осъществява от ОЦ при ГД „ПБЗН” Русе, по разпореждане на Началника на ГД "Пожарна безопасност и защита на населението" - Русе.

При възникване на ядрена и радиационна авария, изискващо координация на общинско ниво, кметство и населено място, ранното предупреждение и оповестяването се извършва и въз основа на искане на Кмета на община.

Исканията се приемат чрез ОЦ при ГД „ПБЗН” Русе.

VIII. ВРЕМЕ ЗА ГОТОВНОСТ ЗА РЕАГИРАНЕ НА СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА.

Времето за готовност за реагиране на съставните части на единната спасителна система е до 15 минути след получаване на сигнал през работно време и 45 минути извън работно време. Времето за готовност за реагиране на Специализираните сили на министерства и ведомства от областта – до 60 /шестдесет/ минути след получаване на сигнал.

1. Отговорно длъжностно лице от общинската администрация, координиращо външното и вътрешно подпомагане.

Заместник кмета, заместник ръководител на Щаба.

2. Прилагане, преглед и актуализация на плана на общината.

3. Начин за проиграване на плана

Ежегодно общинската администрация съвместно със силите на единната спасителна система, доброволните формирования, силите и средствата на общината планират и проиграват предварително зададени теми от настоящият план.

4. Длъжностни лица отговорни за преглед на плана.

специалист „ОМП“.

5. Участващи в проиграването на плана.

В проиграването на плана участват ръководството на общината, силите на единната спасителна система, доброволните формирования, силите и средствата на общината.

6. Ред за актуализация на плана.

При необходимост този план се преразглежда и актуализира.

IX. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПЛАНА.

Разчет за необходимите финансови средства за осигуряване на плана.

Приложение № 8

В част „ядрена и радиационни аварии в АЕЦ „Козлодуй“ и трансграничен пренос на радиоактивни продукти“

Към Общински план за защита при бедствия

ЙОДНА ПРОФИЛАКТИКА ПРИ ЯДРЕНА АВАРИЯ

Йодната профилактика (ЙП) е превантивна защитна мярка с цел да не се допусне увреждане здравето на хората в резултат натрупването на радиоактивен йод в щитовидната жлеза при възникване на ядрена авария. Тя се извършва чрез приемане на таблетки, най-често калиев йодид (KI), съдържащи стабилен (нерадиоактивен) йод. По този начин предварително се насища („блокира“) щитовидната жлеза със стабилен йод и се предотвратява попадането на радиоактивен йод в нея при вдишаване или поглъщане на замърсени вещества (храна, мляко, вода).

ЙОДНА ПРОФИЛАКТИКА (ЙП) НЕ СЕ ПРИЛАГА САМОВОЛНО И БЕЗ ИЗРИЧНО УКАЗАНИЕ ОТ МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО!

От гледна точка на радиационната защита основната опасност за човешкото здраве се определя от радионуклидите на йода, като водещо място има йод-131 (период на полуразпадане 8.02 дни). Други радиоактивни изотопи като йод-132, йод-133, йод-134 и йод-135, имат по-малко време на живот и техният принос е по-малък. В първите часове след възникване на ядрена авария (ако тя е на територията на страната) радиоактивният йод-131 постъпва в организма главно чрез вдишване. ЙП е най-ефективна ако се проведе един до два часа преди или по време, когато радиоактивния облак е над съответната територия. Ефективността на ЙП намалява 10 пъти, ако бъде приложена 5 часа по-късно. Решение за провеждане на йодна профилактика се взема въз основата на средна предотвратима доза за лицата от населението. Нивата за намеса са определени от различни международни организации, като всяка страна ги адаптира към специфичните си условия (виж приложената таблица). Прогнозирането се извършва на базата на предварителни данни за характера и мащабите на аварията, типа на аварирания реактор, метеорологичните условия, ландшафтните особености и пр. Прогнозирането и вземането на решение става само от съответните компетентни органи. Решение за провеждане или не провеждане на ЙП не може да се взема по места. В страната е създадена организация за провеждане на ЙП и са осигурени таблетки калиев йодид за тази цел. Схемата и реда за прилагането ѝ са определени във ВЪНШЕН АВАРИЕН ПЛАН ЗА „АЕЦ - КОЗЛОДУЙ“. В Наредба № 28 на МЗ са посочени условията и реда за медицинско осигуряване и здравни норми за защита на лицата в случай на радиационна авария, включително нива на намеса и дозировката на таблетки калиев йодид при прилагане на ЙП за отделните групи от населението: новородени до 1 месец, новородени до 2 месеца, деца до 3 години, деца от 3 до 12 години, младежи и възрастни от 12 до 45 години, бременни и кърмачки. Стабилният йод обикновено се

прилага под формата на калиев йодид. Една стандартна таблетка калиев йодид е 65 mg и съдържа 50 mg стабилен йод. Дозировката на приеманите йодни таблетки е различна за всяка една от горепосочените групи от населението. 1 грам стабилен йод е максималното количество, което е допустимо да приеме човек в продължение на 10 дни при провеждане на йодна профилактика. Това означава, че лица от населението на възраст над 12 години не трябва да приемат повече от 2 таблетки калиев йодид (2 по 65 mg) дневно, при което продължителността на йодната профилактика не трябва да бъде повече от 10 дни. За останалите групи от населението дневната дозировка е по-малка: за новородени до 1 месец се разрешава еднократно само една четвъртинка от стандартна таблетка 65 mg калиев йодид. 2 При нарушение функциите на щитовидната жлеза; бронхиална астма; бъбречна недостатъчност и имунна недостатъчност, йодните таблетки се вземат след консултация на лекар. Децата под 1 годишна възраст, бременните жени, кърмачките и хората, страдащи от нарушение на функциите на щитовидната жлеза трябва да вземат йодните таблетки под лекарски контрол. Йодните таблетки се вземат след ядене, като се натрошават и поемат с много течности, за да се избегне или намали нежелано дразнене на стомашно-чревния тракт. Възможни са странични ефекти при приемане на йодни таблетки, които не се отнасят до щитовидната жлеза: метален вкус; гадене и повръщане, диария, стомашни болки; алергични реакции (оток, затруднено дишане, артралгия); зачервяване на кожата; сърцебиене.

ЗА НАСЕЛЕНИЕТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ СА ОСИГУРЕНИ НЕОБХОДИМИТЕ КОЛИЧЕСТВА ЙОДНИ ТАБЛЕТКИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С НОРМАТИВНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА АВАРИЙНО ПЛАНИРАНЕ И РЕАГИРАНЕ ПРИ ЯДРЕНА АВАРИЯ.

ИНСТРУКЦИЯ ЗА УПОТРЕБА НА ЙОДНИ ТАБЛЕТКИ

Моля, прочетете внимателно инструкцията за съхранение и консумация на йодни таблетки и стриктно спазвайте описаните в нея положения. Ако имате въпроси се обръщайте към здравните заведения и към органите на ПБЗН.

В никакъв случай не употребявайте йодните таблетки произволно.

Общи сведения за йодните таблетки

Съдържание:

1 таблетка съдържа: 65 mg калиев йодид, съответстващ по съдържание на 50 mg йод.

Приложение на йодните таблетки

Йодните таблетки се пият с профилактична цел, за защита на щитовидната жлеза от поемането и натрупването в нея на радиоактивен йод след авария в атомна електроцентрала. Приемането на йодните таблетки намалява и даже елиминира риска от рак на щитовидната жлеза вследствие на натрупване на радиоактивен йод в нея.

Внимание! Йодните таблетки се приемат само в дозировката, описана в таблицата след решение за вземането им от оторизираните органи:

- за населението – Министерският съвет по указания на Министерство на здравеопазването

Същите определят времето на започване на профилактиката и нейната продължителност.

Кой трябва да взима йодни таблетки:

- децата и подрастващите (до 16 години);
- бременните жени и кърмачките;
- населението от 17 до 40 годишна възраст .

Забранява се вземането на йодни таблетки от:

- хора, страдащи от алергия към йода;
- херпетиформен дерматит;
- пемфигус вулгарис;
- миотония конгенита;
- алергичен васкулит.

Йодните таблетки се вземат след консултация с лекар при следните заболявания:

- нарушение на функциите на щитовидната жлеза;
- бронхиална астма;
- бъбречна недостатъчност;
- имунна недостатъчност.

Деца под 1 годишна възраст, бременните жени, кърмачките и хората, страдащи от нарушение на функциите на щитовидната жлеза трябва да вземат йодните таблетки под лекарски контрол.

Начин на употреба

За да се избегне или намали нежеланото дразнене на стомашно-чревния тракт йодните таблетки се вземат след ядене, като се натрошават и се поемат с много течности.

Дозировка – дневна доза, която не бива да се надвишава:

Възраст	Йоден еквивалент [mg]	Калиев йодид [mg]	Брой таблетки
Новородени до 1 месец	12,5	16,3	1/4*
От 1 до 2 месеца	12,5 – 25	15 – 30	1/4 - 1/2
От 2 месеца до 3 години	25	32,5	1/2
От 3 до 12 години	50	65,0	1
От 12 до 45 години	100	130	2
Бременни и кърмачки **	100	130	2

* - дава се само една доза

** - дават се само две дози

Внимание! Максималната доза да не е повече от 1 грам, йодните таблетки да не се вземат в продължение на повече от 10 дни.

Странични ефекти

Страничните ефекти се проявяват слабо. Някои от тях са:

- метален вкус;
- гадене и повръщане;

- стомашно неразположение;
- диария;
- зачервяване на кожата;
- сърцебиене;

Моля не забравяйте, че йодните таблетки предпазват само щитовидната жлеза от попадане на радиоактивен йод в нея, но не защитават от другите радиоактивни вещества, които се отделят при авария в АЕЦ. Допълнителни защитни мерки, като укриване, използване на индивидуални средства за защита и евакуация ще Ви бъдат разпоредени от:

За населението – Министерският съвет

За персонала на АЕЦ – от Ръководителя на аварийните работи;

Внимание! Да се пазят от деца!

Условия за съхранение: Да се съхраняват на тъмно както са пакетирани от 0°C до 30°C при влажност 40% до 90%. Слабото покафеняване на таблетките не променя техните качества.